

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2551/2021
15.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Вера Ђоровић, адвокат из ..., против туженог ТП „Србија“ АД ..., чији је пуномоћник Зорка Борозан, адвокат из ..., ради исплате отпремнине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1404/19 од 04.02.2020. године, у седници одржаној 15.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1404/19 од 04.02.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1607/18 од 11.01.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1607/18 од 11.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име мање исплаћене отпремнине исплати износ од 293.467,26 динара са законском затезном каматом почев од 31.05.2013. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.480,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1404/19 од 04.02.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако да гласи: 1) усваја се тужбени захтев тужиле, па се обавезује тужени да тужилци на име мање исплаћене отпремнине исплати износ од 293.467,26 динара, са законском затезном каматом почев од 31.05.2013. године до исплате у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде под претњом извршења; 2) обавезује се тужени да тужилци накнади парничне трошкове у износу од 230.532,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде под претњом принудног извршења. Допунским решењем Гж1 1404/19 од 15.10.2020. године обавезан је тужени да тужилци поред трошкова поступка досуђених

ставом 2. изреке другостепене пресуде од 04.02.2020. године, на име парничних трошкова исплати износ од 5.000,00 динара у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде под претњом извршења, док је у преосталом делу захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију, предлажући да се ревизија одбије као неоснована и другостепена пресуда потврди.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) – у даљем тексту: ЗПП, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код туженог до ...2010. године, када јој је радни однос престао због престанка потребе за њеним радом. Тужиљи је ...2010. године исплаћена отпремнина у складу са чланом 158. Закона о раду у износу од 138.000,00 динара на основу Споразума закљученог ...2010. године. Дана 03.09.2003. године закључен је Појединачни колективни уговор туженог на неодређено време, којим је у члану 72. утврђено право запослених на отпремнину у висини од 200 евра за сваку годину стажа осигурања, као и остала права предвиђена законом и општим колективним уговором. Према члану 78. наведеног Појединачног колективног уговора, уговор се сматра закљученим кад га потпише генерални директор или овлашћени представник синдиката, а закључивање се врши на неодређено време и уговор ступа на снагу даном потписивања. Тужиља сматра да јој отпремнина припада у висини од 200 евра по години у складу са наведеним Појединачним колективним уговором код туженог од 03.09.2003. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље за исплату разлике од исплаћене отпремнине до отпремнине утврђене Појединачним колективним уговором туженог од 03.09.2003. године. Ово стога што се, по оцени првостепеног суда, Појединачни колективни уговор туженог од 03.09.2003. године, не може применити на радноправне статусе настале након 23.03.2008. године, јер је Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/05), који је ступио на снагу ...2005. године, ограничено важење колективних уговора на три године.

Другостепени суд је побијаном пресудом преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиље за исплату тражене разлике отпремнине усвојио. По оцени другостепеног суда, Појединачни колективни уговор туженог од ...2003. године био је на снази у време стицања права тужиље на отпремнину. Ово стога што је пре истека рока од три године од ступања на снагу Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05) тужени ушао у поступак приватизације закључењем Уговора о продаји капитала од 20.09.2007. године, чији је саставни део Анекс I који у ставу 1 утврђује да се купац обавезује да у оквиру субјекта приватизације обезбеди поштовање свих права

запослених утврђених Појединачним колективним уговором, као и другим општим актима субјекта, важећих у тренутку закључења овог Уговора, све до промене истих у складу са одредбама Закона о раду.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да је у побијаној пресуди погрешно примењено материјално право.

Према члану 263. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), колективни уговор се закључује на период до три године. Чланом 284. став 1. овог закона прописано је да одредбе колективног уговора који је на снази на дан ступања на снагу овог закона, а које нису у супротности са овим законом, остају на снази до закључивања колективног уговора у складу са овим законом.

Из садржине цитираних законских одредаба произилази да ако је колективни уговор по ранијем закону био закључен на неодређено време, као у конкретном случају, после ступања на снагу прописа којим је ограничено трајање важења колективног уговора, он може да се примењује још само три године, јер по истеку тог рока, његове одредбе постају супротне цитираном члану 263. став 1. Закона о раду, који прописује да колективни уговор може да важи највише три године.

Појединачни колективни уговор туженог закључен је у време важења ранијег Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 70/01, 73/01), којим је у члану 151. било прописано да се овај уговор може закључити на неодређено или одређено време. Према Закону у раду који се примењује у конкретном случају (ступио на снагу 23.03.2005. године), трајање важења колективног уговора ограничено је на три године, па је одредба члана 78. Појединачног колективног уговора туженог, којим је одређено да се закључивање овог уговора врши на неодређено време, у супротности са чланом 263. став 1. Закона о раду. С обзиром на наведено, појединачни колективни уговор туженог од 03.09.2003. године није могао бити примењен на радноправне ситуације настале после 23.03.2008. године, по истеку рока од три године од дана ступања на снагу Закона о раду који се у овом спору примењује.

Супротно становишту другостепеног суда, Врховни касациони суд налази да околност да је 20.09.2007. године, дакле пре истека рока од три године након ступања на снагу новог Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), закључен Уговор о продаји капитала туженог методом јавне аукције са Анексом I није довела до продужетка важности Појединачног колективног уговора туженог од 03.09.2003. године после 23.03.2008. године. Ово стога што се тим Уговором и Анексом тужени обавезао да обезбеди поштовање свих права запослених утврђених Појединачним колективним уговором као и другим општим актима субјекта приватизације важећим у тренутку закључења овог уговора све до промене истих у складу са законом. У конкретном случају трајање важности Појединачног колективног уговора туженог од 03.09.2003. године је управо промењено новим Законом о раду тако што је ограничено на три године, дакле до 23.03.2008. године.

С обзиром на изложено, ревизија туженог је усвојена, а побијана пресуда преиначена, тако што је жалба тужиле одбијена као неоснована и потврђена првостепена пресуда.

Због свега наведеног, на основу члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

Како је тужени успео у ревизијском поступку припада му накнада тражених трошкова на име састава ревизије према важећој АТ, због чега је донета одлука као у ставу другом изреке, на основу члана 165. став 2., у вези члана 163. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић